

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Instytut Pielęgniarstwa

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki			Kod podmiotu	IP.1/NS - FiEZP					
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo									
Profil kształcenia		praktyczny									
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia									
Forma studiów		stacjonarny									
Semestr studiów		I									
					Zajęcia z zakresu nauk podstawowych	Nie					
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie na ocenę		Liczba punktów ECTS			Sposób ustalania oceny z przedmiotu				
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze			Zajęcia teoretyczne	2	Zajęcia praktyczne	-	Praktyki zawodowe	-	Waga w %
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć						
Wykład		55	10	45	Zaliczenie - sprawdzian ustny					100	
Razem:		55	10	45						Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia		Efekty kierunkowe		Uwagi		
Wiedza	1.	Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.			sprawdzian ustny		B.W41.				
	2.	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego).			sprawdzian ustny		B.W42.				
	3.	Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.			sprawdzian ustny		B.W43.				
Umiejętności	1.	Różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.			sprawdzian ustny		B.U27.				
	2.	Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną.			sprawdzian ustny		B.U28.				
Kompetencje społeczne	1.	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece.			Obserwacja ciągła		B.K3.				
	2.	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych.			Obserwacja ciągła		B.K4.				
	3.	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.			Obserwacja ciągła		B.K8.				

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Brodziak Dr Alicja Różyk - Myrta

Treści kształcenia

Wykład		Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Czym jest filozofia, określenie głównych kierunków rozważań filozoficznych i podanie definicji teorii poznania, epistemologii, metafizyki, ontologii, etyki, estetyki, logiki, filozofii naturalnej, filozofii religii, filozofii polityki.	- objaśnia czym jest filozofia i wypowiada się czy jest to dziedzina nauki, - wymienia główne kierunki rozważań filozoficznych, - objaśnia czym jest teoria poznania, epistemologia, metafizyka, ontologia, etyka, estetyka, logika, filozofia naturalna, filozofię religii, filozofia polityki.		2
2.	Zagadnienia metafizyczne wyrastające z rozważań nad przyrodą (substancja i struktura świata, zagadnienie duszy i ciała, oraz relacji umysł - ciało, problem wolnej woli).	- wymienia najczęściej poruszane ważne i ciekawe dla ogółu ludzi pytania, które dla adepta nauczania filozofii mają charakter metafizyczny.		1
3.	Relacje głównych kierunków filozofii do studiowania i zawodu pielęgniarstwa.	- objaśnia dlaczego główne klasyczne kierunki filozofii są pomocne w trakcie wykonywania zawodu pielęgniarki.		2
4.	Definicja etyki, etyka w życiu codziennym, klasyfikacja teorii etycznych, teorie klasyczne etyki.	- definiuje pojęcie etyki, - odróżnia pojęcie etyki od pojęcia moralności.		2
5.	Klasyczne teorie: Platonizm, Arystoteles: doktryna środka, Hedonizm: filozofia Epikura.	- charakteryzuje pokrótce zapatrywania Platona, Arystotelesa i Epikura.		2
6.	Klasyczne teorie - cd.: Cynizm, Stoicyzm.	- charakteryzuje szkołę filozoficzną cyników i stoików, - objaśnia znaczenie dzieł Marka Aureliusza dla praktyki w zakresie psychoterapii.		2
7.	Etyka chrześcijańska i tzw. teorie moralności.	- objaśnia źródła zasad etyki chrześcijańskiej, - charakteryzuje odmiennosć sformułowania podstaw etyki chrześcijańskiej w stosunku do innych starożytnych szkół etycznych, - definiuje pojęcie moralności.		2
8.	Filozofia Spinozy, Utylitaryzm: Jeremy Bentham i John Stuart Mili	- charakteryzuje specyfikę metafizyki Spinozy, - objaśnia pojęcie panteizmu, - objaśnia współczesne znaczenie koncepcji utilitarystycznych w określaniu zasad postępowania pielęgniarskiego.		2
9.	Etyka Kantowska.	- wykazuje odpowiedniość imperatywu kategorycznego Kanta do podstawowej zasady etycznej chrześcijaństwa (nie rób drugiemu co tobie nie miło, miłuj innego jak siebie samego) i użyteczność tego imperatywu dla wytyczania zasad postępowania pielęgniarskiego.		2
10.	Filozofia Kartezjusza.	- charakteryzuje poglądy Kartezjusza, - objaśnia dlaczego zapatrywania Kartezjusza wpłynęły na wyznaczenie zakresu problemów, którymi powinna zajmować się medycyna.		1
11.	Filozofia Schopenhauera i Nietschego.	- charakteryzuje zapatrywania Schopenhauera – w szczególności wyjaśnia jego pogląd na znaczenie wolnej woli, - charakteryzuje poglądy Nietschego – w szczególności wyjaśnia jak rozumiał on koncepcję nadezłowieka.		1
12.	Filozofia Hegla.	- objaśnia wizję rozwoju Wszechświata zaproponowaną przez Hegla – w szczególności umie się wypowiedzieć czy filozofia Hegla przewiduje osobowego stwórcę wszechświata.		1
13.	Fenomenologia Husserla.	- objaśnia praktyczną użyteczność fenomenologii.		1
14.	Personalistyczna i egzystencjalistyczna szkoła filozoficzna.	- objaśnia dlaczego personalistyczna i egzystencjalistyczna szkoła filozoficzna - stanowią podstawy zasady szanowania godności człowieka.		2.
15.	Szkoła etyczna Tadeusza Kotarbińskiego.	- charakteryzuje poglądy Tadeusza Kotarbińskiego.		1
16.	Współczesne teorie etyki. Subiektywizm i obiektywizm (realizm moralny), naturalizm, antynaturalizm i emotywizm, teorie motywestyczne, deontologiczne i konsekwencji.	- objaśnia czym zajmują się współcześni teoretycy dociekań etycznych, - charakteryzuje proponowane przez nich sposoby klasyfikowania wcześniejszych, tzn. klasycznych koncepcji etycznych.		2
17.	Teoria poznania, klasyczne zagadnienia	- wskazuje przykłady ważnych podstawowych pytań stawianych		2

	teorii poznania, zagadnienie prawdy, zagadnienie granic poznania.	- przez ludzi, które wchodzi w zakres rozważań teorii poznania, - opisuje tzw. klasyczną definicję prawdy i podaje przykłady innych definicji prawdy. - objaśnia dlaczego zachodzi pytanie dotyczące granic poznania.	
18.	Zagadnienia metafizyczne wyrastające z religii, filozofia religii. Przegląd zapatrywań głównych religii świata.	- objaśnia podstawy metafizyczne chrześcijaństwa i kilku innych rozpowszechnionych religii świata.	2
19.	Filozofia polityki.	- objaśnia z jakich nurtów filozoficznych i szkół filozoficznych wywodzą się pojęcia demokracji, wolności obywatelskiej, praw człowieka, tolerancji, sprawiedliwości.	2
20.	Metafizyczne uzasadnienie medycyny holistycznej.	- objaśnia dlaczego rozpatrywanie całościowe pacjenta, uwzględniające jego psychikę jest zgodne z konkluzjami większością szkół metafizycznych i etycznych.	2
21.	Najczęstsze dylematy etyczne mające związek z wiedzą medyczną.	- wymienia i objaśnia istotę najczęstszych dylematów etycznych mających związek z wiedzą medyczną – w szczególności omawia problematykę eutanazji, aborcji, leczenia niepłodności metodą in vitro.	2
22.	Najczęstsze dylematy etyczne pary partnerskiej.	- proponuje wyjaśnienie dlaczego zwiększa się ilość rozwodów.	2
23.	Metodologia podejmowania decyzji w wypadku sprzeczności argumentacji etycznych.	-objaśnia istotę zasad prima facie, w szczególności na przykładzie zapatrywań Williama Davida Rossa.	2
24.	Jak uzasadnić etykę normatywną pielęgniarek przy pomocy zapatrywań poszczególnych szkół Filozoficznych.	- proponuje wywód zasad takich jak nieszkodzenie (non-maleficence), sprawiedliwość, dobroczynność (beneficence) z stwierdzeń poznanych szkół etycznych.	2
25.	Koncepcja sumienia jako ważnego wyznacznika postępowania pielęgniarskiego.	- proponuje definicję sumienia i zaproponować wyjaśnienie neurobiologiczne, kognicyjne i psychologiczne fenomenu sumienia.	2
26.	Próba prezentacji głównych współczesnych wizji (wyobrażeń) o świecie.	- objaśnia jak zmieniły się zapatrywania na powstanie świata, życia biologicznego, człowieka i świadomości od czasów metafizyki Arystotelesa – z uwzględnieniem współczesnych teorii kosmologicznych i biologicznych.	2
Razem liczba godzin:			45

Literatura podstawowa:

1.	Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarskich studiów licencjackich / Irena Wrońska, Janusz Mariański. – Lublin: Czelej, 2002.
2.	Filozofia - najpopularniejszy na świecie podręcznik filozofii dla niefilozofów / Richard Popkin i Avrum Stroll. – Poznań: Zysk i s-ka, 1994.
3.	Filozofia i teorie pielęgniarstwa / red. Jolanta Górajek-Jóźwik; Wiesława Ciechaniewicz [et al.]. - Lublin : Czelej, 2007.
4.	Kodeks etyki zawodu polskiej pielęgniarki i położnej. http://www.izbapiel.org.pl/index.php?id=4 .
5.	Historia filozofii : od szkoły jońskiej do końca XX wieku : podręcznik akademicki dla niefilozofów / Zbigniew Wendland. - Warszawa : Wydaw. SGGW, 2003.
6.	Etyka lekarska. Problemy filozoficzne / Raanan Gillon. – Warszawa: PZWL, 1997.

Literatura uzupełniająca:

1.	Zasady etyki medycznej / Tom L. Beauchamp, James F. Childress. – Warszawa : Książka i Wiedza, 1996.
2.	http://pl.wikipedia.org/wiki/Filozofia http://en.wikipedia.org/wiki/Philosophy http://en.wikibooks.org/wiki/Introduction_to_Philosophy , http://en.wikibooks.org/wiki/Wikiversity:School_of_Philosophy

.....

Koordynator modułu (przedmiotu)
podpis

.....

Dyrektor Instytutu
pieczęć i podpis